

EL MICALET GALÀCTIC

Propostes didàctiques

La nit dels animals

Elaborades per Fina Girbés

LA NIT DELS ANIMALS

DESCRIPCIÓ

Autor: Agustín Fernández Paz

Dibuixos: Alberto Pieruz

Edicions Bromera / Alzira, 2008

Col·lecció: «EL MICALET GALÀCTIC», núm. 139

Sèrie Crema

Format: 13 × 20,5 cm, 72 pàg.

Enquadernació en rústica. Impressió en blanc i negre.

Edat: a partir de 10 anys.

La lectura de la història, a més d'agradar al lector menut, fa reflexionar sobre una situació possible com és la necessitat dels pares de deixar sols els fills en determinades circumstàncies. Un llibre per a compartir en família on s'identificaran fàcilment rols i situacions quotidianes.

RESUM ARGUMENTAL

La mare de Raquel troba l'oportunitat de complir el seu desig, ser actriu. S'apunta a un grup de teatre aficionat i ha de representar un dels papers principals. És una obra per a adults i Raquel es quedarà com sempre amb la tia Sara. Però la tia es posa malalta. El pare creu que la xiqueta ja és major i li proposen de quedar-se sola a casa el temps que dure la representació. A Raquel l'entusiasma la idea perquè podrà fer tot el que vulga.

Tanmateix, arribat el moment, Raquel comença a avorrir-se. No fan res que li agrada a la televisió i decideix regirar els

calaixos on troba un quadern que la tia Sara li va portar de la Xina i per entretenir-se es posa a dibuixar animalets. Primer el caragol de l'horta de l'àvia, després els peixos de l'aquari de cal metge. I fins i tot es va atrevir a dibuixar el lleó Simba, protagonista del *Rei lleó*, que, per poc no se l'empassa. Mai no s'hauria imaginat que els animals que hi dibuixava cobrarien vida i li reportarien tants maldecaps. I quin desori per tota la casa! Encara com que, quan tancava el quadern, els animals s'esfumaven per art de màgia.

Després de l'ensurt amb el lleó, dibuixa Milú, el gos de Tintín. Ella sempre havia volgut un gos. Li dóna menjar i beure, i juguen bona estona fins que el soroll de les claus l'obliga a tancar el quadern... Els pares havien arribat.

La casa sembla un camp de batalla. Amb tot i això, els pares creuen que pot tornar-se a quedar sola i Raquel ja comença a fer la llista d'animals que dibuixarà la pròxima vegada.

TEMA I INTERÉS DEL LLIBRE

El tema principal del llibre és el desig de llibertat i el que comporta en el creixement personal el fet d'assumir noves responsabilitats. Una responsabilitat com quedar-se sol a casa que suposa un pas important en la vida de qualsevol infant. D'altra banda, porta aparellada la pèrdua de la por i la importància de la imaginació que pot omplir d'aventures els moments d'oci, alhora que fa fugir l'avorriment.

La història, que temporalment abraça unes poques hores, és intensa pel que fa a la multiplicitat de situacions distintes. Això permet als educadors el tractament d'un conjunt de valors que ameren l'obra com ara:

- L'educació per a la llibertat que suposa la presa de decisions i l'adquisició de criteris propis.

- El desig de l'aventura com a repte individual de superació de dificultats.
- L'esforç i l'afany de superació per tal d'aconseguir unes metes determinades.
- La valentia que comporta l'actuació ràpida i la cerca de solucions davant dels problemes que sorgeixen.
- L'estima pels animals amb un tracte amable i procurant tindre cura d'ells.
- La superació de les pors personals mitjançant estratègies enginyoses.
- L'educació per a la salut amb hàbits alimentaris saludables i el seguiment de les recomanacions mèdiques.
- L'enriquiment personal que suposa el fet de viatjar i conèixer altres països i cultures.
- La importància de la fantasia que permet endinsar-se en mons màgics i cultivar il·lusions.
- El fet de compartir amb la família projectes personals.
- La implicació en projectes col·lectius que permet la socialització.
- La reflexió i rectificació d'actuacions que contribueixen al creixement personal i a l'autorealització.
- L'expressió de l'estima de manera explícita amb paraules i gestos que ajuden a millorar les relacions interpersonals.
- La importància de les narracions orals que revifem la imaginació infantil.

L'AUTOR

Agustín Fernández Paz (Vilalba, Lugo, 1947) és mestre i ha col·laborat amb diversos moviments de renovació pedagògica i per la galleguització de l'ensenyament. Com a escriptor, és un dels màxims representants de la literatura infantil i juvenil gallega i en

gallec dels nostres dies. La seua producció és tan variada com interessant, i tant les seues narracions curtes com moltes de les seues novel·les han estat traduïdes a diverses llengües. Algunes de les seues obres han estat guardonades amb els premis més prestigiosos, com ara el Premio Nacional de literatura Infantil y Juvenil atorgat pel Ministerio de Cultura (amb l'obra *Nomás ens queda l'amor*, publicada per Bromera), el Premi Merlín, l'Edebé o el Barco de Vapor. En Edicions Bromera, Fernández Paz ha publicat diverses novel·les juvenils com ara *Passadissos d'ombra*, *Tres passes pel misteri* o *Nit d'ombres voraces*, a més dels contes infantils *Laura i els ratolins*, *La fugida del mar* i *Fantasmes al passadís*. *La nit dels animals* és la tercera narració que publica en la col·lecció «El Micalet Galàctic».

L'IL·LUSTRADOR

Alberto Pieruz (Oviedo, 1975) és llicenciat en Belles Arts en les especialitats de pintura, disseny gràfic i audiovisuals per la Universitat de Salamanca. En l'actualitat treballa com a il·lustrador *free lance* col·laborant amb diverses editorials, revistes, empreses de disseny i publicitat i projectes multimèdia. Entre els llibres que ha il·lustrat, cal destacar *L'ombra de Laura*, publicat en la col·lecció «Maleta Màgica» de Bromera. També ha il·lustrat *Un pelotón de mentiras* per a Algar Editorial. *La nit dels animals* és la primera obra que il·lustra en l'editorial Bromera dins la col·lecció «El Micalet Galàctic».

SUGGERIMENTS DIDÀCTICS I METODOLÒGICS

Cada vegada més els educadors tenen un paper fonamental d'intermediaris entre el lector i el llibre a llegir. L'enfocament lúdic és bàsic a l'hora d'encetar la lectura col·lectiva dins de

l'aula. S'ha de deslligar per complet de les tasques escolars perquè lectura i divertiment ha de ser un binomi totalment identificable per als alumnes. És per això que les propostes didàctiques pretenen facilitar un ventall d'activitats per tal que l'educador pugui triar-les d'acord al temps disponible, al nivell de l'alumnat o a qualsevol altre criteri pedagògic que considere oportú.

Per tal d'augmentar l'interès d'encetar el llibre, es pot realitzar una activitat que després els lectors identificaran en la història, perquè la tia de la protagonista, Sara, utilitza la mateixa estratègia per tal de triar on viatjarà. Es tracta de portar un globus terraqüi a classe i que, per torns, cada alumne (si pot ser amb els ulls tapats amb un mocador per tal que augmente l'expectació) assenyale amb el dit a l'atzar un lloc en el globus, que hem fet girar prèviament. Cadascú anotarà el nom del país on farà un viatge imaginari. Per a una pròxima sessió se'ls convida a portar informació sobre el país i exposar-la als companys. Aquesta activitat es pot ampliar tant com es vulgui (murals, fitxes, fotografies, etc.).

Les activitats complementàries que es proposen intenten abraçar habilitats distintes. Per exemple, unes estan destinades a analitzar els recursos de l'autor (activitat núm. 1, 6, 12 i 13) per tal d'assolir models i tècniques que, després, ells mateixos poden emprar en l'expressió escrita. En altres, com l'activitat núm. 2 i en la núm. 13, han d'aplicar la creativitat plàstica ja que els demana dissenyar un cartell i dibuixar.

La recerca d'informació mitjançant enciclopèdies o amb l'aplicació de les noves tecnologies (Internet) es motiva en les activitats núm. 7, 8 i 9, que van referides als viatges i a tot el que comporta el descobriment de monuments i característiques de països del món. Es poden ampliar amb l'elaboració de murals dels països de manera individual o col·lectiva i l'exposició posterior en la cartellera de la classe.

L'activitat núm. 11 explicita la dramatització. Una activitat molt necessària a l'aula, perquè trenca la relació purament acadèmica, facilita el coneixement de l'altre i desperta habilitats d'interpretació potser amagades. L'activitat núm. 3, encara que es planteja per tal de resoldre l'ordre cronològic de les accions, es presta també a la representació escènica.

Les activitats núm. 7 i 10 permeten aplicar estratègies que entrenen l'habilitat lectora, perquè, d'una banda, el bon lector més que llegir endevina i, de l'altra, la sopa de lletres obliga a discernir paraules entre un batibull de lletres.

*SOLUCIÓ D'ALGUNES DE
LES ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES*

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 3

c), b), e), a), d)

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 6

No has d'obrir la porta a ningú!

No et gites tard!

Pots veure la tele fins a les deu.

Pots deixar els llums encesos.

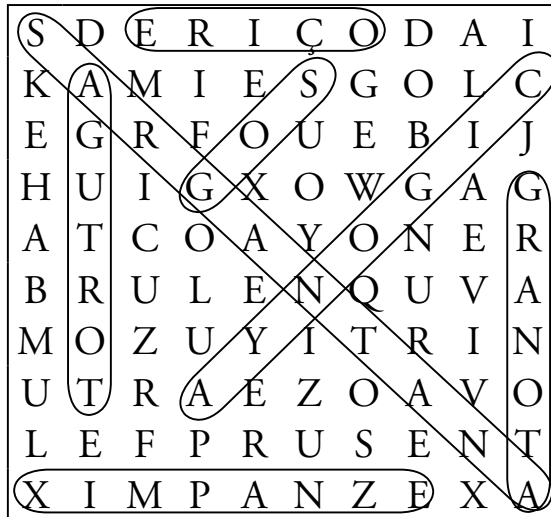
SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 7

Veneçuela, Cracòvia, Nova Zelanda, Etiòpia

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 8

Mèxic, Austràlia, Egipte, Rússia

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 10

PROPOSTES DE TREBALL*

(MATERIAL FOTOCOPIABLE)

* L'editor autoritza la reproducció d'aquestes *Propostes de treball* amb finalitats didàctiques, però recorda que no es permet la reproducció, per fotocòpia o altres mitjans, del llibre a què es refereixen.

A) FITXA DE LECTURA

TÍTOL DE L'OBRA:

AUTOR:

DIBUIXOS:

EDICIONS BROMERA, SL.

COL·LECCIÓ: NÚM.:

1. Quin era el major desig de la mare de la protagonista de la novel·la? Com el va fer realitat?

.....
.....
.....

2. Quina estratègia utilitzava la tia Sara per a triar el lloc on viatjar?

.....
.....
.....

3. Escriu alguns avantatges i inconvenients que va pensar Raquel a l'hora de quedar-se sola a casa.

AVANTATGES	INCONVENIENTS
.....
.....
.....

4. Quins països havia visitat la tia Sara? Quin t'agradaria visitar?

.....
.....
.....
.....

5. Completa la graella amb els animals que va pintar Raquel en el seu quadern.

ANIMALS	NOM PROPI	DE QUÈ ELS CONEIXIA?
.....
.....
.....
.....

6. T'has quedat alguna vegada sol/sola a casa? Què feres? Si no t'has quedat mai, què faries si et quedares?

.....

.....

.....

.....

7. Quina de les aventures que li ocorregueren a Raquel a casa t'ha emocionat més? Per què?

.....

.....

.....

.....

8. Recomanaries la lectura de *La nit dels animals* als teus companys i companyes? Per què?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

B) ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

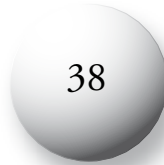
1. Completa les comparacions. En les bombolles trobaràs el número de les pàgines on les pots buscar.

La papallona estava esfumant-se com

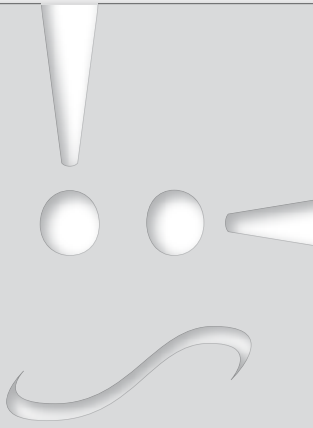
La imatge de la gallina va començar a créixer com

Els peixos obrien i tancaven la boca com

La sala estava feta malbé com

2. El grup de teatre de la mare de Raquel necessita un cartell anunciador de l'obra. Fes-ne un esbós seguint l'esquema següent:

VINE AL TEATRE	
TÍTOL.	
DIA.	
HORA.	
LLOC.	

3. Ordena adequadament els passos que seguí la protagonista per poder menjar-se el xocolate i les pastes amagades.

- a) Va aconseguir obrir la porta de l'armari.
- b) Hi posà un tamboret damunt.
- c) Va acostar la taula de la cuina al rebost.
- d) Va baixar del tamboret i, després, de la taula.
- e) Des d'una cadira, va pujar primer a la taula i, després al tamboret.

Primer,

Després,

A continuació,

Tot seguit,

Finalment,

4. Fes una llista amb números de telèfon que necessaries en cas d'urgència.

TELÈFONS D'URGÈNCIA ☎

Pares
Germà/germana
Avis
Oncle
Tia
Policia local
Centre de Salut
Bombers
Altres

5. La mare de Raquel interpretava un dels papers principals en *Amors i fantasmes*. Uneix les dues columnes i crea tu mateix títols d'obres de teatre. Pots afegir, llevar o canviar alguna paraula i obtenir-ne molts i molts de títols.

<i>El tresor</i> •	• <i>de bruixes curruixes</i>
<i>Tres històries</i> •	• <i>plena de sorpreses</i>
<i>Descobrint</i> •	• <i>del pirata Rambalan</i>
<i>Una capsa</i> •	• <i>un fantasma</i>

.....

.....

.....

6. La mare de Raquel li ha deixat una nota per tal de recordar-li què pot o no pot fer a casa, però s'ha esborrat. Completa-la.

No has d'obrir la porta a nin

No et gites ta

Pots veure la tele fins a les

Pots deixar els llums enc

7. Elimina la síl·laba repetida i descobreix el nom dels països on la tia Sara viatjarà pròximament.

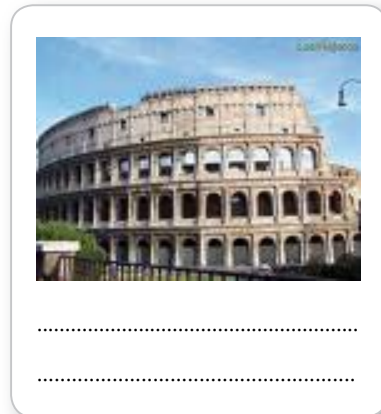
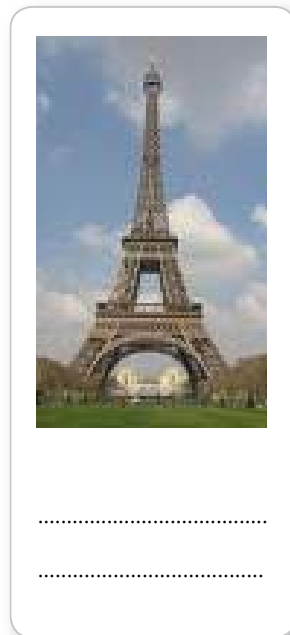
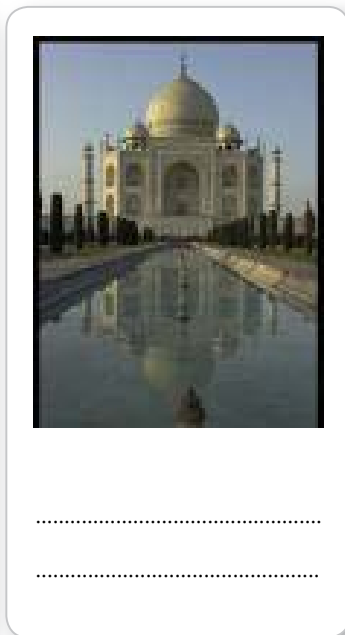
reverenerequerela, polcrapolcòpolvipola,
esnoesvaezreeslanesda, trietrititriòtripitria

.....

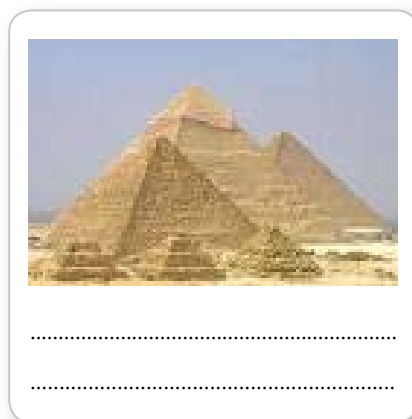
.....

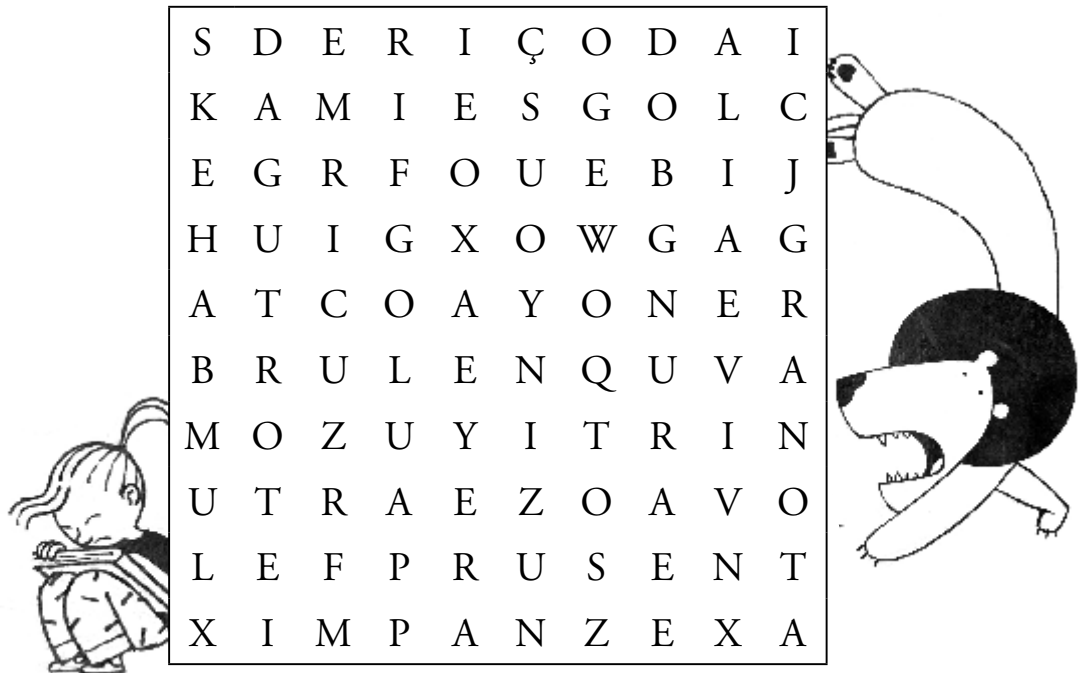
8. La tia Sara ha enviat a Raquel les fotos d'aquests monuments per correu electrònic. Identifica'ls i escriu davall de cadascun el peu de foto que li corresponga.

Colosseo, Roma
Estàtua de la Llibertat, Nova York,
Estats Units
Torre Eiffel, París, França
Piràmides de Gizeh. el Caire, Egipte
Big Ben, Londres, Anglaterra
Taj Mahal, Agra, Índia

9. Busca en la sopa de lletres el nom de 7 animals dels que podia pintar Raquel.

A word search grid with 10 rows and 12 columns of letters. To the left of the grid is a drawing of a girl with pigtails, Raquel, looking at the grid. To the right of the grid are drawings of a bear and a lion.

S	D	E	R	I	Ç	O	D	A	I		
K	A	M	I	E	S	G	O	L	C		
E	G	R	F	O	U	E	B	I	J		
H	U	I	G	X	O	W	G	A	G		
A	T	C	O	A	Y	O	N	E	R		
B	R	U	L	E	N	Q	U	V	A		
M	O	Z	U	Y	I	T	R	I	N		
U	T	R	A	E	Z	O	A	V	O		
L	E	F	P	R	U	S	E	N	T		
X	I	M	P	A	N	Z	E	X	A		

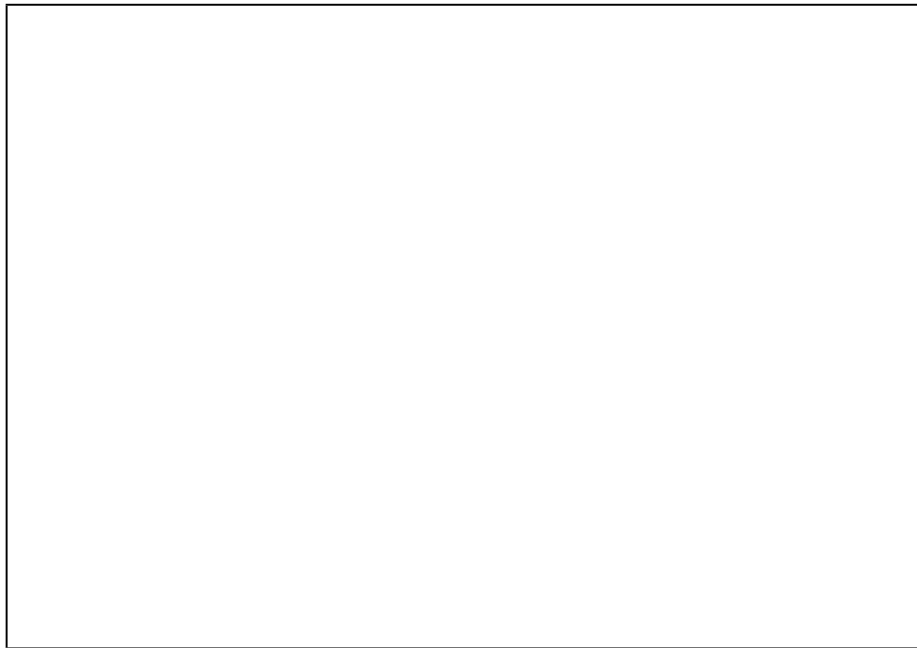
10. Escriu el nom d'un animal en un paper i pega'l. Demana als teus companys que facen el mateix i repartiu-vos-els a l'atzar. Quan el mestre/mestra vos assenyale actuareu com ho faria l'animal que us ha correspost. Quan faça el senyal de prou, us quedareu immòbils.

11. Explica a la teua manera com penses que són.

Raquel	La mare de Raquel
.....

El pare de Raquel	La tia de Sara
.....

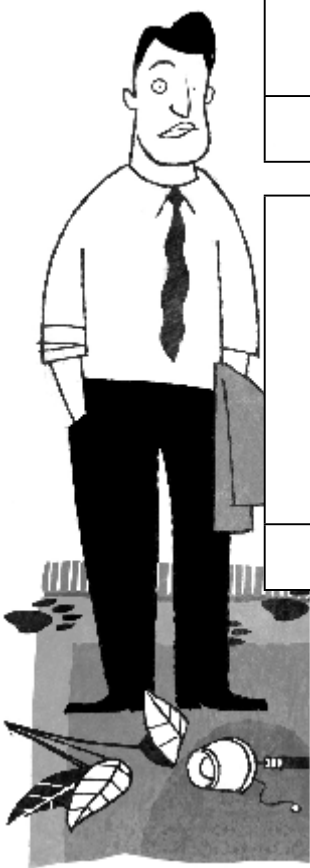
12. Al llibre no apareix cap imatge de la tia Sara. Com te la imagines? Dibuixa-la.

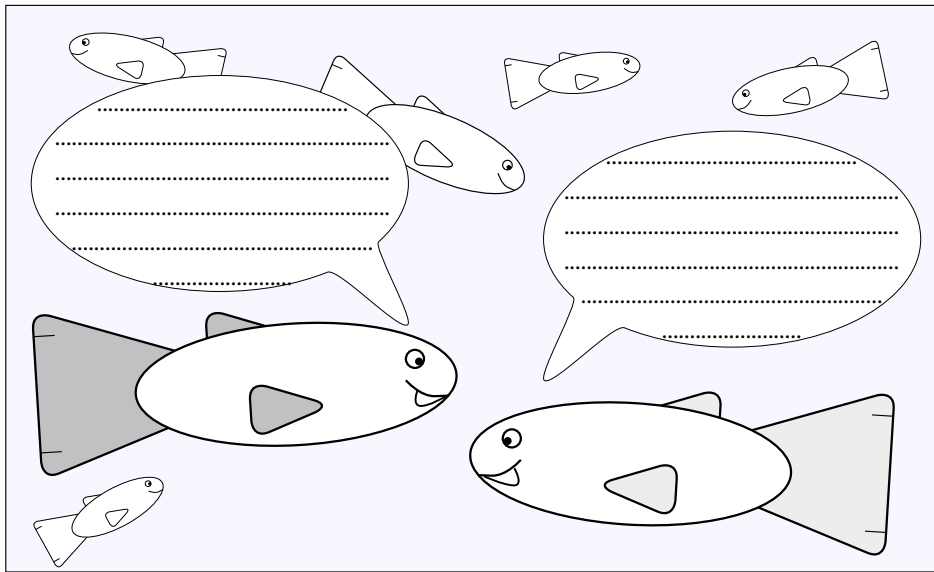
13. Dibuixa els animals que fan els sons següents.

beeee!	zum-zum	quac-quac

auuuu!	piu-piu	sssss!

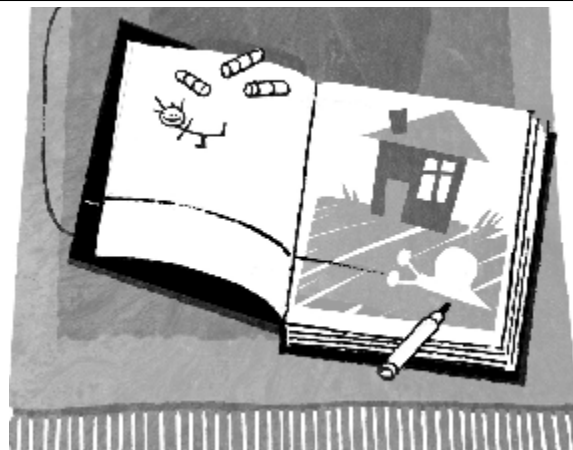

14. Inventa la conversa dels peixos de l'aquari de cal metge.

15. Pregunta als teus companys i escriu títols de pel·lícules de dibuixos animats i dels seus protagonistes.

TÍTOLS DE PEL·LÍCULES	PROTAGONISTES

Propostes didàctiques referides al llibre
La nit dels animals (ISBN: 978-84-9824-338-3)

© Edicions Bromera, SL
Polígon Industrial 1 - 46600 Alzira
www.bromera.com

© Fina Girbés, 2008
Dibuixos d'Alberto Pieruz